

FONDUL SOCIAL EUROPEAN+, Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Apel nr. PIDS/83/PIDS_P3/OP4/ESO4.1/PIDS_A12 – "Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural - Regiuni mai puțin dezvoltate", Prioritate P3. Protejarea dreptului la demnitate socială

Obiectiv specific ESO4.1 Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanției pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactiv, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale

Beneficiar: Asociația Grup de Acțiune Locală Lunca Joasă a Siretului, Partener 1 Asociația Afaceri, Comunități, Oameni din România (ACOR) și Partener 2 UAT Șendreni

Proiect: GAL LIS – Da, Se poate, cod SMIS 312228

Economia socială – o nouă șansă pentru satele din România

Într-o lume în care ruralul pare adesea uitat, iar marile orașe atrag tot mai multă forță de muncă și investiții, există un model economic care promite să aducă echilibru, sens și dezvoltare acolo unde e cel mai mult nevoie: **economia socială**.

În comunitățile rurale ale României – în special în regiuni vulnerabile precum sud-estul țării – economia socială capătă tot mai mult contur ca o alternativă viabilă, durabilă și profund umană.

Ce este economia socială și de ce contează?

Spre deosebire de economia clasică, bazată pe profit, economia socială pune în centrul activității **oamenii și binele comunității**. Este un model ce funcționează prin intermediul unor organizații precum **întreprinderi sociale, cooperative, asociații sau fundații**, care reinvestesc profitul pentru a genera impact pozitiv – mai ales în sprijinul persoanelor vulnerabile.

În satele din România, acest model economic poate deveni o soluție reală pentru probleme cronice precum **șomajul, depopularea, lipsa serviciilor sociale sau excluziunea socială**.

Satul românesc – vulnerabil, dar plin de potențial

Comunitățile rurale din regiunea Sud-Est a României (județele Galați, Tulcea, Brăila, Buzău, Vrancea, Constanța) reflectă perfect paradoxul dintre bogăția naturală și culturală, pe de-o parte, și lipsa de oportunități, pe de alta.

Zonele rurale din această regiune se confruntă cu:

- depopulare accentuată și îmbătrânirea populației;
- acces limitat la locuri de muncă;
- tineri care pleacă și nu mai revin;
- persoane cu dizabilități sau în risc de excluziune care nu își găsesc locul pe piața muncii.

În ciuda acestor provocări, economia socială are puterea de a transforma aceste slăbiciuni în **puncte de pornire pentru dezvoltare locală sustenabilă.**

Modele care funcționează

În ultimii ani, în zonele rurale din sud-estul țării au fost lansate inițiative care demonstrează forța economiei sociale:

- ♦ În județul Galați, **asociații și fundații** precum Fundația *Inima de Copil* au dezvoltat centre de zi pentru copii și proiecte educaționale care integrează tineri în activități economice și civice.
- ♦ În Brăila și Buzău, cooperativele agricole au început să integreze mame singure sau persoane de etnie romă în procesul de producție și vânzare.
- ♦ În Tulcea, turismul rural ecologic a început să fie promovat de grupuri locale de inițiativă, care oferă locuri de muncă și păstrează tradițiile.

Aceste modele creează **locuri de muncă, păstrează tradiții, implică tinerii și oferă speranță.**

Beneficiile economiei sociale în mediul rural

Economia socială nu doar că oferă locuri de muncă, dar contribuie la:

- **coagularea comunității** în jurul unor scopuri comune;
- **reducerea dependenței de ajutoare sociale;**
- **activarea capitalului uman local** – mai ales în rândul tinerilor și al grupurilor vulnerabile;
- **valorificarea resurselor locale** – de la produse tradiționale până la potențialul turistic și cultural.

Un atelier de croitorie, o brutărie socială, o mică fermă bio sau un centru de învățare pentru tineri pot schimba complet dinamica unui sat.

Provocări rămase

Cu toate acestea, drumul nu este lipsit de dificultăți. Multe inițiative se confruntă cu:

- lipsa de informație și educație antreprenorială în rândul localnicilor;
- birocrație complicată și legislație ambiguă;
- acces dificil la finanțări și microcredite;
- reticență față de modele economice „alternative”.

Este esențial ca statul, autoritățile locale, ONG-urile și mediul academic să colaboreze pentru a crea un **ecosistem de sprijin real pentru întreprinderile sociale rurale.**

Ce e de făcut?

Pentru a susține economia socială în sate, avem nevoie de:

- **programe de formare** pentru antreprenori sociali locali;
- **huburi rurale** pentru dezvoltarea ideilor cu impact;
- **campanii de conștientizare** a comunităților despre avantajele economiei sociale;
- **acces simplificat la finanțări europene și naționale** dedicate acestui sector.

Mai mult, tinerii trebuie încurajați să revină sau să rămână în comunitățile lor și să le transforme prin inițiative proprii, cu sprijin și ghidare.

Concluzie

Economia socială este mai mult decât un concept – este o **șansă reală pentru satele din România** să se reinventeze din interior.

Într-o lume în care inegalitățile cresc, economia socială oferă o cale bazată pe **solidaritate, colaborare și inovație**. Dacă vrem sate vii, active și sustenabile, e timpul să investim în oameni, nu doar în infrastructură.

Acolo unde economia clasică dă greș, economia socială poate construi viitorul.

